

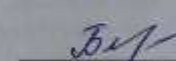
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декаан економічного факультету
Анатолій ДІБРОВА
«30» травня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри організації підприємництва
та біржової діяльності
Протокол №13 від 14 травня 2024 р.

Завідувач кафедри
Микола ІЛЬЧУК

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність»

Людмила БЕРЕЗОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ
СТРУКТУР»**

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
Спеціальність: 076 Підприємництво та торгівля
Освітня програма: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Факультет: економічний
Розробник: к.е.н., доцент Маршалок М.С.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни

“КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР”

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	07 Управління та адміністрування	
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	076 “Підприємництво та торгівля”	
Освітня програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов’язкова	
Загальна кількість годин	180	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	2
Лекційні заняття	30 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	10 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	120 год.	160 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – сформуванати у студентів теоретичні знання та практичні навички щодо управління конкурентоспроможністю підприємницьких структур у сучасних умовах господарювання.

Завдання - вивчення теорії, вітчизняного і світового досвіду та управління конкурентоспроможністю підприємницьких структур.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПРН 6. Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.

ПРН 7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.

2.Програма та структура навчальної дисципліни для:
 – повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні основи конкурентоспроможності підприємницьких структур													
Тема 1. Сучасні теорії конкуренції	1	15	2	2	-	-	11	15	2	-	-	-	13
Тема 2. Державне регулювання конкуренції	2	15	2	2	-	-	11	15	-	-	-	-	15
Тема 3. Діагностика конкурентного середовища	3	15	2	2	-	-	11	15	2	-	-	-	13
Тема 4. Визначення потенціалу конкурентоспроможності	4	15	2	2	-	-	11	15	-	-	-	-	15
Тема 5. Формування конкурентних переваг підприємницьких структур	5	15	2	2	-	-	11	15	-	2	-	-	13
Тема 6. Методи забезпечення конкурентних переваг підприємницьких структур	6-7	15	4	4	-	-	7	15	-	2	-	-	13
Разом за змістовим модулем 1		90	14	14	-	-	62	90	4	4	-	-	82
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти оцінки конкурентоспроможності підприємницьких структур та управління нею													
Тема 7. Технологія забезпечення конкурентних переваг підприємницьких структур	8	15	2	2	-	-	11	15	2	-	-	-	13
Тема 8. Особливості управління конкурентоспроможністю продукції	9-10	15	4	4	-	-	7	15	2	-	-	-	13
Тема 9. Управління конкурентоспроможністю підприємницьких структур	11-12	15	4	4	-	-	7	15	-	2	-	-	13
Тема 10. Соціальна відповідальність і конкурентоспроможність підприємницьких структур	13	15	2	2	-	-	11	15	-	-	-	-	15
Тема 11. Розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності	14	15	2	2	-	-	11	15	-	2	-	-	13
Тема 12. Оцінювання ефективності сучасних	15	15	2	2	-	-	11	15	-	2	-	-	13

моделей управління конкурентоспроможністю підприємницьких структур													
Разом за змістовим модулем 2		90	16	16	-	-	58	90	4	6	-	-	80
Усього годин		180	30	30	-	-	120	180	8	10	-	-	162

3. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасні теорії конкуренції	2
2	Державне регулювання конкуренції	2
3	Діагностика конкурентного середовища	2
4	Визначення потенціалу конкурентоспроможності	3
5	Формування конкурентних переваг підприємницьких структур	3
6	Методи забезпечення конкурентних переваг підприємницьких структур	3
7	Технологія забезпечення конкурентних переваг підприємницьких структур	2
8	Особливості управління конкурентоспроможністю продукції	3
9	Управління конкурентоспроможністю підприємства	3
10	Соціальна відповідальність і конкурентоспроможність підприємницьких структур	2
11	Розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності	3
12	Оцінювання ефективності сучасних моделей управління конкурентоспроможністю підприємницьких структур	2

4. Темі самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасні теорії конкуренції	8
2	Державне регулювання конкуренції	8
3	Діагностика конкурентного середовища	8
4	Визначення потенціалу конкурентоспроможності	9
5	Формування конкурентних переваг підприємства	9
6	Методи забезпечення конкурентних переваг підприємницьких структур	10
7	Технологія забезпечення конкурентних переваг підприємницьких структур	10
8	Особливості управління конкурентоспроможністю продукції	9

9	Управління конкурентоспроможністю підприємства	9
10	Соціальна відповідальність і конкурентоспроможність підприємницьких структур	10
11	Розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності	7
12	Оцінювання ефективності сучасних моделей управління конкурентоспроможністю підприємницьких структур	8

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- практичних робіт;
- інші види.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
- інші види.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проекти;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	

60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3868>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді: URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3868>);
- Маршалок М.С. «Конкурентоспроможність підприємства». Методичні вказівки. – Київ. ЦП "КОМПРИНТ", 2021.- 52 с.
- Маршалок М.С. «Конкурентоспроможність підприємницьких структур». Методичні вказівки для практичних занять та самостійного вивчення дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання ОС «Магістр» спеціальності 076 “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність” - Київ. ЦП "КОМПРИНТ", 2022.- 65 с..

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Бугріменко Р.М., Смірнова П.В. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. / Р. М. Бугріменко, П. В. Смірнова, 2021. 244 с.
2. Гриньов А.В., Шульженко В.В. Засади системного управління конкурентним потенціалом підприємства. Ефективна економіка. 2019. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=138>
3. Журба І.О. Сутність і значення конкурентоспроможності підприємства / І.О. Журба, Ю.М. Коляденко. URL: <http://archive.nbuv.gov.ua>.
4. Конкурентоспроможність підприємства: підручник / П.І.Юхименко, А.С. Даниленко, С.Г. Батажок та ін. - Київ: Центр учбової літератури, 2020. 320 с.
5. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник / І.А. Дмитрієв, І.М. Кирчата, О.М. Шершенюк – Х.: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
6. Красняк О. П., Мицик В. О. Конкурентоспроможність і конкурентні переваги підприємства в сучасних ринкових умовах. Ефективна економіка. 2019. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7383>
7. Кривіцька В. В., Зянько В. В. Механізм управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах нестабільності. Ефективна економіка. 2020. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8118>
8. Леськів Г. З., Франчук В. І., Левків Г. Я., Гобела В. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 220 с.

9. Марков Б. М. Антимонопольне регулювання: зарубіжний досвід та межі його адаптації до реалій України / Б. М. Марков. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2834>.

10. Стойко І.І. Шерстюк Р.П. Управління конкурентоспроможністю (Програма, курс лекцій, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, термінологічний словник, тести). Навч.-метод. посібник. – Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2021. 156 с.

11. Шевченко Л.С. Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства) : навч. посіб. у питаннях і відповідях / Шевченко Людмила Степанівна. – Харків : Право, 2022. 312 с.

12. Competitive advantages of small business. Mykhailo Marshalok, Alona Melnyk, Viktoriia Vasiuta, Volodymyr Yatsenko, Volodymyr Saienko. AD ALTA: Journal of interdisciplinary research. (September, 2021), by Magnanimitas, ATTN. and/or its licensors and affiliates (Collectively, "MAGNANIMITAS"). all rights reserved. Special ISSUE NO.: 11/02/XXII. (VOL. 11, ISSUE 2, Special ISSUE XXII.). P. 60-66.

Нормативні акти

1. Закон України «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності» від 18 лютого 1992 року № 2132-ХН.

2. Закон України «Про Антимонопольний комітет України» № 258/95-ВР від 05.07.1995 р.

3. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 7 червня 1996 року № 236/96-ВР. Введений в дію Постановою ВР від 7 червня 1996 року № 237/96-ВР з 1 січня 1997 року. Голос України. 2.07.1996 р.

4. Закон України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» від 28 грудня 1998 року № 330-ХІV. Урядовий кур'єр. 18.02.1999, № 31 – 32, «Орієнтир». С. 1 – 12.

5. Закон України «Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту» від 22 грудня 1998 року № 331-ХІV. Урядовий кур'єр. 25.02.1999, № 36 – 37, «Орієнтир». С. 1 – 11.

6. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11 січня 2001 року № 2210-ІІІ.

7. Закон України «Про природні монополії» від 20 квітня 2000 року № 1682-ІІІ.

8. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту: Закон України від 22 грудня 1998 року № 330-ХІV (зі змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 9. Ст. 65.

9. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-ХІV (зі змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. 1991. - № 30. - Ст. 379.

10. Про природні монополії: Закон України від 20 квітня 2000 року № 1682-ІІІ (зі змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. 2000. № 30. Ст. 238.

11. Про введення обов'язкової сертифікації продукції в Україні: Наказ Держстандарту України № 498 від 30 серпня 2002 р. Київ : Держстандарт України, 2002. 34 с.
12. Про затвердження Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку: Розпорядження Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р. II // Офіційний вісник України. 2002. № 14. С. 396.
13. Про затвердження Типових вимог до узгоджених дій суб'єктів господарювання для загального звільнення від попереднього одержання дозволу органів Антимонопольного комітету України на узгоджені дії суб'єктів господарювання: Розпорядження Антимонопольного комітету України від 12.02.2002 року № 27-р. Офіційний вісник України. 2002. -№11. С. 279.
14. Методика визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку // Офіційний вісник України від 19.04.2002. 2002. №14. Ст. 778.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт антимонопольного комітету України URL: www.atmc.gov.ua
2. Офіційний сайт Нацкомфінпослуг URL: www.dfp.gov.ua.
3. Офіційний сайт URL: www.ukrstat.gov.ua
4. Офіційний сайт Державної служби статистики URL: www.e-inform.com.ua.
5. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. URL: www.minagro.gov.ua
6. Офіційний сайт НУБіП України URL: www.Nubip.edu.ua